

Rozvody jsou ekonomicky nefér

14.9.2015 Respekt str. 31 Fokus, Autor: SILVIE LAUDER

Tradiční dělba rolí ztěžuje ženám nový start.

Tušíme to už dlouho, ale minulý týden zveřejněná analýza týmu ekonomů Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR všeobecně sdílenou tezi podložila vůbec poprvé tvrdými daty. Přetrvávající nerovnost mezi českými muži a ženami má zcela konkrétní ekonomické dopady právě na ženy. Nejde jen o pracovní trh, kde stále zeje v platech mužů a žen jedna z největších propastí v Evropské unii. Studie upozorňuje na dopady tradiční dělby rolí v rodině. „Po rozvodu se partner, který se v manželství více věnoval netrzním formám práce, což jsou většinou ženy, hůře přizpůsobuje nové ekonomické situaci,“ shrnují autoři studie Jiří Šatava a Petr Janský. Jde hlavně o péči o děti, která kvůli malé flexibilitě v pracovních úvazcích i přetížených zařízeních péče o děti rozdíl v platech ještě umocňuje. Při zohlednění řady ukazatelů lze říci, že Češky v produktivním věku po rozvodu přicházejí až o pětinu příjmů (pokud manželé své příjmy během svazku sdílejí).

Že se dopady rozvodů řídí podle logiky dělby rolí, potvrzují i mezinárodní studie: čím větší zapojení žen do pracovního procesu a čím férovější rozdělení péče o domácnost a děti, tím menší otřes rozvod pro ekonomicky slabšího člena domácnosti představuje. Na situaci Italek tak má konec manželství mnohem drtivější dopad než na Švédky žijící v genderově více rovnostářské zemi. Nejde jen o ženy. Byť tento aspekt ekonomové výslovně nezkoumali, když jejich teze zařadíme do zdejší reality, lze předpokládat, že rozvod má ekonomický dopad také na děti. Potomci rozvedených párů totiž kvůli zvyku tuzemských soudů svěřovat děti do péče zejména matkám končí právě u nich, byť přibývá případů střídavé péče. Riziko ekonomického propadu dále prohlubuje rozšířený zvyk neplatit výživné.

Je nutné dodat, že ekonomové zkoumali výhradně příjmy a nikoli třeba osud společného majetku, který statistiky nezachycují. A že minimálně ve velkých městech a u mladších ročníků máme zprávy o tom, že se porozvodová realita začíná měnit.

WWW. RESPEKT. CZ/AUDIO